

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

20 DECEMBER 1995

Wetsvoorstel tot opheffing van de onroerende voorheffing voor de niet-confessionele gemeenschap

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIEN EN VOOR DE
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **MOENS**

I. INLEIDENDE NOTA DOOR DE RAPPORTEUR

Deze commissie heeft onderhavig wetsvoorstel besproken in haar vergaderingen van 19 juli, 11 en 25 oktober en 13 en 20 december 1995.

Dit wetsvoorstel werd reeds tijdens de voorafgaande legislatuur ingediend in de Senaat onder het nummer 552-1 (1992-1993).

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Hatry, voorzitter; Bock, Busquin, Ph. Charlier, Coene, Delcroix, D'Hooghe, Goovaerts, Hotyat, Santkin, de dames Van der Wildt, Willame-Boonen, de heren Weyts en Moens, rapporteur.
2. Plaatsvervangers: de dames Bribosia-Picard, Delcourt-Pêtre, Lizin, Milquet, de heren Urbain en Vandenberghe.
3. Andere senatoren: mevr. Dardenne en de heer Jonckheer.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-20/1 - B.Z. 1995:

- Nr. 1: Wetsvoorstel.
Nr. 2: Amendement.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

20 DÉCEMBRE 1995

Proposition de loi abrogeant le précompte immobilier pour la communauté non confessionnelle

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES FINANCES
ET DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES
PAR M. **MOENS**

I. NOTE INTRODUCTIVE DU RAPPORTEUR

Votre commission a discuté la proposition de loi à l'examen lors de ses réunions des 19 juillet, 11 et 25 octobre et des 13 et 20 décembre 1995.

Cette proposition de loi avait déjà été déposée au Sénat au cours de la législature précédente sous le numéro 552-1 (1992-1993).

Ont participé aux délibérations de la Commission:

1. Membres effectifs: MM. Hatry, président; Bock, Busquin, Ph. Charlier, Coene, Delcroix, D'Hooghe, Goovaerts, Hotyat, Santkin, Mmes Van der Wildt, Willame-Boonen, MM. Weyts et Moens, rapporteur.
2. Membres suppléants: Mmes Bribosia-Picard, Delcourt-Pêtre, Lizin, Milquet, MM. Urbain et Vandenberghe.
3. Autres sénateurs: Mme Dardenne et M. Jonckheer.

Voir:

Documents du Sénat:

1-20/1 - S.E. 1995:

- N° 1: Proposition de loi.
N° 2: Amendement.

In de loop van de werkzaamheden hebben enerzijds mevrouw Milquet een amendement [Gedr. St. Senaat nr. 1-20/2 (1995-1996)] en anderzijds de heer Weyts c.s. een wetsvoorstel [Gedr. St. Senaat nr. 1-137 (1995-1996)] ingediend die er eveneens toe strekken om artikel 12 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 te wijzigen.

Deze documenten zijn gedurende lange tijd samen met voorliggend wetsontwerp besproken. De commissie is na rijp beraad evenwel tot de conclusie gekomen dat de juridische, constitutionele en budgettaire gevolgen van de in deze documenten voorgestelde uitbreidingen op dit moment nog niet duidelijk vastliggen. De commissie heeft de minister verzocht over deze problemen nota's op te stellen en overleg met de Gewesten en de Gemeenschappen te plegen. Tot zolang wordt de bespreking ten gronde van het wetsvoorstel van de heer Weyts c.s. uitgesteld. Dit heeft de commissie evenwel niet belet om enkele waardevolle aanpassingen aangegeven in dit wetsvoorstel en welke er toe strekken bepaalde interpretatieproblemen in verband met artikel 12 W.I.B. 1992 op te heffen en de tekst ervan te moderniseren, in de vorm van amendementen op het wetsvoorstel Erdman c.s. aan te nemen.

Dit verslag beperkt zich dus hoofdzakelijk tot de bespreking van het wetsvoorstel van de heer Erdman c.s. zoals het initieel werd ingediend. De uitvoerige bespreking met betrekking tot de verdere uitbreidingen zoals gevraagd respectievelijk door mevrouw Milquet en de heer Weyts c.s., zal aan bod komen in het verslag over het wetsvoorstel van de heer Weyts c.s. Dat verslag zal worden gepubliceerd zodra de commissie, nadat ze door de minister van Financiën adequaat zal zijn ingelicht over alle gevolgen van de gevraagde uitbreidingen en nadat de Raad van State over de communautaire implicaties ervan zal zijn geraadpleegd, met kennis van zaken haar bespreking hierover zal kunnen afronden.

De drie krachtlijnen van dit wetsvoorstel, zoals geamendeerd, kunnen als volgt samengevat worden:

1. Ingevolge artikel 181 van de Grondwet werd beslist tot de gelijkstelling inzake vrijstelling van het kadastraal inkomen van onroerende goederen die gebruikt worden voor de vrijzinnige morele dienstverlening met de onroerende goederen die voor de erkende erediensten worden gebruikt;

2. Daarnaast werd geopteerd om de bestaande tekst van artikel 12 W.I.B. 92 te actualiseren ten einde de rechtszekerheid te verhogen. Vandaar werd beslist om het woord «godshuizen» te vervangen door «rusthuizen». Over dit probleem is er weliswaar een omzendbrief gepubliceerd, doch gelet op de rechtskracht van een omzendbrief verdient het de voorkeur dit bij wet te regelen.

Au cours des travaux, Mme Milquet, d'une part, a déposé un amendement [doc. Sénat n° 1-20/2 (1995-1996)] et, M. Weyts et consorts, d'autre part, ont déposé une proposition de loi [doc. Sénat n° 1-137 (1995-1996)] visant également à modifier l'article 12 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Ces documents ont été longuement discutés, conjointement avec la proposition à l'examen. Après mûre réflexion, la commission a toutefois conclu que les conséquences juridiques, constitutionnelles et budgétaires des extensions proposées par ces documents ne sont pas encore clairement établies à l'heure actuelle. La commission a invité le ministre à rédiger des notes sur ces problèmes et à procéder à une concertation avec les régions et les communautés. La discussion sur le fond de la proposition de loi de M. Weyts et consorts est reportée jusque-là. Cela n'a toutefois pas empêché la commission d'adopter, sous la forme d'amendements à la proposition de loi Erdman et consorts, plusieurs adaptations de bon aloi suggérées par la proposition de loi à l'examen, et qui visent à résoudre certains problèmes d'interprétation relatifs à l'article 12 du C.I.R. 92, et à en moderniser le texte.

Le présent rapport se limite donc essentiellement à la discussion de la proposition de loi de M. Erdman et consorts telle qu'elle avait été déposée initialement. La discussion circonstanciée relative aux autres extensions demandées respectivement par Mme Milquet et M. Weyts et consorts sera reproduite dans le rapport sur la proposition de loi de M. Weyts et consorts. Ce rapport sera publié dès que la commission aura pu clôturer sa discussion à ce sujet en connaissance de cause, après avoir été dûment informée par le ministre des Finances de toutes les conséquences des extensions demandées et après que le Conseil d'État aura été consulté sur leurs implications communautaires.

Les lignes de force de cette proposition, telle qu'elle a été amendée, sont au nombre de trois. On peut les résumer comme suit:

1. Conformément à l'article 181 de la Constitution, il a été décidé, en ce qui concerne l'exonération du revenu cadastral, de mettre les immeubles affectés à l'assistance morale laïque sur le même plan que les immeubles affectés à l'exercice des cultes reconnus;

2. L'on a par ailleurs opté pour l'actualisation du texte existant de l'article 12 C.I.R. 92, afin d'accroître la sécurité juridique. D'où la décision de remplacer le mot «hospices» par les mots «maisons de repos». Une circulaire a bien été publiée concernant le problème, mais vu la portée légale d'un tel document, il est préférable de régler la question par la loi.

3. Teneinde het budgettaire rigorisme van deze Regering te respecteren, werden de toetredingsvoorwaarden zeer strikt omschreven:

— geen huurprijs noch huurvoordeel in de zin van artikel 7 W.I.B. 92 mag worden gevraagd;

— alleen onroerende goederen die gebruikt worden door verenigingen zonder winstoogmerk komen in aanmerking, met uitsluiting van onroerende goederen die door een handelaar worden uitgebraat of door een V.Z.W. die wel een winstoogmerk nastreeft.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE AUTEUR VAN HET WETSVORSTEL

Een van de auteurs van het wetsvoorstel verwijst naar het Wetboek van Inkomstenbelastingen en meer bepaald naar artikel 12 van titel II, hoofdstuk II, onderafdeling II: Vrijgestelde inkomsten. Dit artikel stelt een belastingvoordeel vast voor instanties die erendiensten publiek organiseren in het kader van een godsdienst.

De bedoeling van het voorliggende wetsvoorstel is om, in het kader van artikel 181 van de Grondwet, met name de gelijkberechtiging van de vrijzinnigheid, dit belastingvoordeel ook toe te kennen aan de centra van de niet-confessionele gemeenschap.

Spreeker onderstreept dat deze centra van de niet-confessionele gemeenschap (en de gebouwen uiteraard) op duidelijk herkenbare plaatsen ten dienste staan van de hele bevolking. Het gaat om de centra voor Morele Dienstverlening van de Unie van Vrijzinnige Verenigingen, de centra van de stichting Morele Bijstand Ziekenhuizen, de centra van de stichting Morele Bijstand aan Gevangenen en de Vrijzinnige Huizen in de steden waar de vrijzinnige gemeenschap haar activiteiten organiseert.

Daarom wordt voorgesteld om in artikel 12 de woorden «de vrijzinnige morele dienstverlening» in te voegen na de woorden «van een openbare eredienst».

Dit zijn de termen die ook in artikel 181 van de Grondwet worden gebruikt.

III. ALGEMENE BESPREKING

Een lid herinnert er aan dat de heer Seeuws dit voorstel reeds op 26 november 1992 bij de Senaat heeft ingediend. De Commissie heeft aan dat voorstel drie vergaderingen gewijd, te weten op 8 december 1993, 12 januari 1994 en 16 maart 1994.

Tijdens de vorige zittingsperiode had de Commissievoorzitter voorgesteld het voorstel van de heer De

3. Pour respecter la rigueur budgétaire du Gouvernement, les conditions d'accès ont été définies de manière très stricte:

— aucun loyer ou avantage locatif au sens de l'article 7 C.I.R. 92 ne peut être perçu;

— seuls les immeubles utilisés par des associations sans but lucratif entrent en considération; sont exclus les immeubles exploités par un commerçant ou par une A.S.B.L. poursuivant un but de lucre.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR DE LA PROPOSITION DE LOI

L'un des auteurs de la proposition de loi renvoie au Code des impôts sur les revenus, et plus précisément à l'article 12 du titre II, chapitre II, sous-section II: Revenus exonérés. Cet article établit un avantage fiscal en faveur des instances qui organisent l'exercice d'un culte public dans le cadre d'une religion.

L'objet de la proposition de loi en discussion est d'accorder également cet avantage fiscal aux centres de la communauté non confessionnelle, dans le cadre de l'article 181 de la Constitution, qui garantit, à la laïcité, l'égalité de traitement.

L'intervenant souligne que ces centres de la communauté non confessionnelle (ainsi que les bâtiments, bien entendu) sont au service de toute la population à des endroits nettement identifiables. Il s'agit des centres d'assistance morale de l'«Unie van Vrijzinnige Verenigingen», des centres de la Fondation pour l'assistance morale laïque (en Communauté française: Service laïque d'aide aux personnes), des centres de la Fondation pour l'assistance morale aux détenus (en Communauté française: Service laïque d'aide aux justiciables) et des maisons de la laïcité situées dans les villes où la communauté laïque organise ses activités.

C'est pourquoi il est proposé d'ajouter, à l'article 12, les mots «soit à l'assistance morale laïque» après les mots «l'exercice d'un culte public».

Ce sont également les termes employés à l'article 181 de la Constitution.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

Un membre rappelle que cette proposition de loi a déjà été déposée au Sénat le 26 novembre 1992 par M. Seeuws. La commission y a déjà consacré trois réunions, qui ont eu lieu les 8 décembre 1993, 12 janvier 1994 et 16 mars 1994.

Sous la précédente législature, le président de la commission avait proposé qu'y soit jointe la proposi-

Roo c.s. tot wijziging van artikel 12, § 1, van het W.I.B. 1992 om de gewone rusthuizen vrij te stellen van het kadastraal inkomen, toe te voegen aan de bespreking. Tot op heden is dat voorstel nog niet opnieuw bij de Senaat ingediend.

Een ander commissielid verklaart dat er tijdens de vorige legislatuur een politiek akkoord was waardoor de beide wetsvoorstellen samengevoegd werden.

Spreeker wijst nu op het wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 12 en 253 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de vrijstelling van de onroerende voorheffing [van de heer Weyts c.s. Gedr. St. Senaat nr. 1-137/1 (1995-1996)], dat een ruimer toepassingsgebied heeft dan het voorliggende wetsvoorstel. Hij meent dan ook dat beide voorstellen tegelijkertijd zouden moeten besproken worden.

De minister merkt vooreerst op dat de Commissie dit voorstel tijdens de vorige zittingsperiode reeds uitvoerig heeft besproken. Het wil hem voorkomen dat in de Commissie een consensus bereikt was om de verschillende problemen van vrijstelling van het kadastraal inkomen samen te regelen. Er waren zelfs amendementen ingediend en besproken. Volgens de minister kwamen die teksten tegemoet aan de verschillende oogmerken die gelijktijdig worden nagestreefd.

Een commissielid beaamt dat zijn fractie een zo ruim mogelijke consensus wil bereiken. Zoals de tekst van het wetsvoorstel nu voorligt, kan zijn fractie het niet goedkeuren.

Een lid peilt vervolgens naar de budgettaire weerslag van het voorliggende wetsvoorstel. De auteur heeft in ieder geval hiervan geen melding gemaakt.

De minister deelt mee dat zijn diensten niet kunnen inschatten wat de weerslag op de begroting zal zijn omdat tot op heden de statistieken van het kadaster de vrijzinnigcentra niet apart vermelden, maar dat hoe dan ook die weerslag niet zo groot zal zijn omdat er naar alle waarschijnlijkheid maar heel weinig onroerende goederen voor vrijzinnige dienstverlening zijn bestemd.

Wat nu het tweede deel van het voorstel Weyts betreft, wijst de minister erop dat dit voorstel artikel 253 van het W.I.B. 1992 wil wijzigen om rekening te houden met de huidige financieringswijzen van overheidsgebouwen door onder meer leasing voor de financiering van het bouwen of de verwerving van een onroerend goed toe te staan, wat thans nauwelijks gebeurt omdat de huidige bepaling van het WIB 1992 alleen geldt voor goederen in volle eigendom. Dit voorstel zou de Schatkist meer kunnen kosten.

tion de loi modifiant l'article 12, § 1er, du C.I.R. 1992, en vue de faire bénéficier les maisons de repos ordinaires de l'exonération du revenu cadastral (de M. De Roo et consorts). À ce jour, cette proposition n'a pas été redéposée au Sénat.

Un autre commissaire déclare que, sous la précédente législature, les deux propositions de loi avaient été jointes à la suite d'un accord politique.

L'orateur attire ensuite l'attention sur la proposition de loi modifiant les articles 12 et 253 du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne l'exonération du précompte immobilier [déposée par M. Weyts et consorts, Doc. Sénat n° 1-137/1 (1995-1996)], dont le champ d'application est plus étendu que celui de la proposition de loi à l'examen. Il estime, dès lors, que les deux propositions devraient être examinées simultanément.

Le ministre constate d'abord que la commission a déjà longuement discuté de ce projet sous la précédente législature. Il lui semblait qu'un consensus s'était dégagé en commission pour régler simultanément plusieurs problèmes relatifs à l'exonération du revenu cadastral. De plus, des amendements avaient été déposés et discutés. Pour le ministre, ces textes paraissaient être de nature à répondre aux diverses préoccupations exprimées simultanément.

Un commissaire déclare que son groupe désire parvenir à un consensus le plus large. Son groupe ne peut approuver le texte de la proposition de loi dans son état actuel.

Un membre s'interroge à propos de l'incidence budgétaire de la proposition de loi à l'examen. L'auteur n'en a en tout cas pas fait mention.

Selon le ministre, l'Administration ne peut fournir aucune estimation budgétaire, puisqu'il n'existe, à ce jour, aucune identification des maisons laïques dans les statistiques cadastrales. L'incidence financière de la proposition ne peut pas être énorme puisque le nombre de biens affectés à l'assistance laïque est vraisemblablement réduit.

En ce qui concerne la deuxième partie de la proposition de loi de M. Weyts, le ministre déclare qu'elle vise à modifier l'article 253 du C.I.R. 92, pour tenir compte des modes de financement actuels des bâtiments appartenant au domaine public, en autorisant notamment le recours à des techniques de leasing immobilier rendues prohibitives par le fait que la disposition actuelle du Code est limitée aux seuls biens détenus en pleine propriété. Le coût de l'application de la loi proposée pourrait être plus important.

Hoe dan ook, het belastingbestuur zal de weerslag van de voorliggende voorstellen pas precies kunnen berekenen wanneer de vrijstellingen effectief zullen worden aangevraagd.

Een lid stelt voor om beide wetsvoorstellen gescheiden te houden. Hij zou het spijtig vinden dat een wetsvoorstel ondanks het feit dat het voor de Regering aanvaardbaar is, niet goedgekeurd zou raken doordat een verruiming van de tekst tot een voor haar onaanvaardbare budgettaire kost zou leiden.

Een commissielid wijst op een ander probleem: het wijzigen van artikel 12, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 behelst een wijziging inzake personenbelasting, wat tot de federale bevoegdheid behoort. Deze wijziging heeft echter repercussie op artikel 253, 1°, W.I.B. 1992, dat de onroerende voorheffing betreft en dat bepaalt dat het kadastraal inkomen van de in artikel 12 vermelde onroerende goederen of delen van onroerende goederen, van de onroerende voorheffing wordt vrijgesteld.

Ingevolge artikel 4, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten (*Belgisch Staatsblad* van 17 januari 1989 - 2e uitgave), zijn uitsluitend de Gewesten bevoegd om de aanslagvoet en de vrijstellingen van de onroerende voorheffing te wijzigen.

Een lid voegt daaraan toe dat de financiële gevolgen zo nauwkeurig mogelijk berekend moeten worden omdat volgens hem de opbrengst van de onroerende voorheffing in haar geheel naar de Gewesten gaat. Voorts mag men ook niet vergeten dat de Gewestbegrotingen reeds onder zware druk staan.

Een andere spreker sluit zich hierbij aan. De budgettaire aspecten van een wetsvoorstel en de eventuele bevoegdheidsconflicten mogen niet uit het oog worden verloren. Hij ziet daartoe slechts één oplossing, namelijk het vragen van een advies aan de Raad van State.

Volgens de minister handelt artikel 12 over de personenbelasting. Het gaat dus om een federale bepaling en daarvoor heeft de Staat hoe dan ook geen akkoord van de Gewesten nodig.

Een lid meent dat in ieder geval de terminologie moet aangepast worden. In het wetsvoorstel wordt verwezen naar de «vrijzinnige morele dienstverlening», terwijl artikel 181 van de Grondwet spreekt over de «niet-confessionele morele dienstverlening». Volgens spreker moet het woord «vrijzinnig» door het woord «niet-confessioneel» worden vervangen.

Een commissielid vraagt zich vervolgens af of de uitdrukking «vrijzinnige morele dienstverlening» wel voldoende precies is. Wordt deze term reeds in andere wetteksten omschreven?

Toutefois, ce n'est qu'au moment où les exonérations seront effectivement demandées que l'administration fiscale sera en mesure de calculer le coût exact des propositions de loi à l'examen.

Un membre propose que l'on continue à traiter séparément les deux propositions. Il trouverait dommage qu'une proposition de loi acceptable pour le Gouvernement soit rejetée parce que l'élargissement du texte entraînerait un coût budgétaire qu'il jugerait insupportable.

Un commissaire attire l'attention sur un autre problème: la modification de l'article 12, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 entraîne une modification de l'impôt des personnes physiques qui relève des compétences fédérales. La modification a toutefois des répercussions sur l'article 253, 1°, C.I.R. 1992, qui traite du précompte immobilier et qui dispose que le revenu cadastral des biens immobiliers ou des parties de biens immobiliers visés à l'article 12 est exonéré du précompte immobilier.

En vertu de l'article 4, § 2, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions (*Moniteur belge* du 17 janvier 1989 - 2e édition), les Régions peuvent seules modifier le taux d'imposition et les exonérations du précompte immobilier.

Un membre ajoute que l'impact financier doit être calculé le plus précisément possible, étant donné que, d'après lui, la totalité de la recette du précompte immobilier est attribuée aux régions. Il ne faut pas perdre de vue les contraintes auxquelles sont soumis les budgets régionaux.

Un autre intervenant s'associe à ce qui vient d'être dit. Il ne faut pas perdre de vue les aspects budgétaires d'une proposition de loi et les conflits de compétence qu'elle peut susciter. Il n'entrevoit qu'une seule solution, à savoir solliciter un avis du Conseil d'État.

Selon le ministre, l'article 12 concerne l'impôt des personnes physiques. Il s'agit donc d'une disposition fédérale pour laquelle l'État n'a pas besoin de demander un quelconque accord des régions.

Un membre estime que la terminologie doit en tout cas être adaptée. La proposition de loi renvoie à la notion d'«assistance morale laïque», alors que l'article 181 de la Constitution parle d'«assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle». Selon l'intervenant, le mot «laïque» doit être remplacé par l'expression «non confessionnelle».

Un commissaire se demande ensuite si l'expression «assistance morale laïque» est suffisamment précise. Cette notion a-t-elle déjà été définie dans d'autres textes de loi?

Een ander lid stipt aan dat er reeds een definitie wordt gegeven in de wet over de subsidiëring van deze centra.

IV. BESPREKING VAN HET ARTIKEL

De minister schetst vooreerst het toepassingsgebied van artikel 12, W.I.B. 92.

De in artikel 12 bedoelde natuurlijke persoon is een belastingplichtige die het onroerend goed persoonlijk niet bewoont en het evenmin verhuurt. Hij stelt het onroerend goed gratis ter beschikking van een derde. Bij artikel 12 wordt ervan uitgegaan dat het onroerend goed niet productief is en dat er dus geen inkomen uit voortvloeit wanneer de belastingplichtige het vermoeden van belastbaarheid dat op het kadastraal inkomen rust, omkeert.

Het onroerend goed heeft immers een kadastraal inkomen, maar dat kadastraal inkomen stemt niet overeen met een reël inkomen omdat door de bestemming van het onroerend goed voor een bij wet bepaald doel zonder winst oogmerk, dit onroerend goed geen inkomsten genereert. Het onroerend goed is dus *de facto* en *de jure* onproductief.

Ingevolge de regels van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen volstaat het niet dat het onroerend goed niet productief is om teruggave van onroerende voorheffing te bekomen, het dient daarenboven bestemd te zijn voor een van de in de wet opgesomde doeleinden. Persoonlijke bewoning wordt geacht daartoe niet te behoren. Vandaar is een specifieke bepaling inzake onroerende voorheffing nodig om de belastinggrondslag te kunnen opheffen, namelijk artikel 12 W.I.B. 92 dat de bestemmingen opsomt: het uitoefeningen van een openbare dienst, onderwijs, enz.

Vanaf het ogenblik dat een onroerend goed commercieel wordt uitgebaat, is artikel 12 niet van toepassing. Artikel 12 vereist immers dat behalve aan de bestemming, aan twee bijkomende voorwaarden is voldaan:

- de eigenaar, natuurlijke persoon, mag geen huur ontvangen, het goed moet onproductief zijn;
- degene die het onroerend goed betreft, mag geen winstgevend doel nastreven.

Wanneer de eigenaar een v.z.w. is, dan moet de onroerende voorheffing als een bevrijdende belasting aangezien worden. Dan is de belastinggrondslag gelijk aan het geïndexeerd kadastraal inkomen, maar enkel de onroerende voorheffing moet worden betaald.

Voor een v.z.w. waarop de rechtspersonenbelasting van toepassing is, is het kadastraal inkomen vrijgesteld en is er geen belasting verschuldigd.

Un commissaire signale que la loi sur la subvention de ces centres définit déjà cette notion.

IV. DISCUSSION DE L'ARTICLE

Le ministre commence par esquisser le champ d'application de l'article 12 du C.I.R. 92.

La personne physique visée à l'article 12 est un contribuable qui n'occupe pas à titre d'habitation personnelle le bien immobilier et qui ne le donne pas non plus en location. Elle met le bien immobilier gratuitement à la disposition d'un tiers. Sur la base de l'article 12, l'on considère que le bien immobilier n'est pas productif de revenus lorsque le contribuable renverse la présomption d'imposabilité du revenu cadastral.

En effet, un revenu cadastral a été attribué au bien immobilier, mais celui-ci ne correspond à aucun revenu réel, car, comme l'immeuble est destiné à une affectation sans but lucratif définie par la loi, il ne produit aucun revenu. L'immeuble est donc improductif de fait et de droit.

Selon les règles du Code des impôts sur les revenus, il ne suffit pas que le bien immobilier ne soit pas productif pour qu'il y ait exonération; le bien doit, de surcroît, être affecté à l'une des fins énumérées par la loi et dont on présume qu'elle ne correspond pas à une occupation privative. C'est pourquoi il faut, pour que l'on puisse supprimer la base imposable, qu'il y ait une disposition spécifique relative au précompte immobilier. En l'espèce, il s'agit de l'article 12 du C.I.R. 92, qui énumère les affectations prévues: l'exercice d'un culte public, l'enseignement, etc.

À partir du moment où un bien immobilier est exploité commercialement, l'article 12 n'est plus applicable. En effet, cet article exige que deux conditions soient remplies en plus de celle qui concerne l'affectation:

- le propriétaire, personne physique, ne peut pas recevoir de loyer, le bien doit être improductif;
- celui qui occupe le bien immobilier ne peut pas poursuivre de but lucratif.

Si le propriétaire est une a.s.b.l., le précompte immobilier doit être considéré comme un impôt libératoire. La base imposable est alors égale au revenu cadastral indexé, mais seul le précompte immobilier doit être payé.

Pour une a.s.b.l., qui est soumise à l'impôt des personnes morales, le revenu cadastral est exonéré et aucun impôt n'est dû.

Een commissielid wenst te weten op welke manier het niet-winstgevende doel wordt nagegaan. Er zijn nu veel v.z.w.'s die zeer lucratieve bezigheden uitoefenen.

Een ander lid legt uit dat de Administratie controleert of er al dan niet een winst oogmerk wordt nagestreefd volgens welbepaalde criteria. Dit geldt ook voor de andere belastingplichtigen die beroep doen op artikel 12, § 1, W.I.B. 92. Sommige v.z.w.'s worden nu al door de Administratie aan de vennootschapsbelasting onderworpen omdat ze, ook al hebben ze de vorm van een v.z.w., toch een winst oogmerk nastreven.

Volgens de minister geschiedt de controle op twee niveau's:

— de Administratie van het Kadaster gaat ervan uit dat het kadastraal inkomen van het goed niet belastbaar is na controle of het onroerend goed effectief wordt gebruikt voor een van de bestemmingen bedoeld in artikel 12;

— de Administratie van de Directe Belastingen gaat na of deze bestemming gebeurt zonder dat een winstgevend doel wordt nagestreefd.

Een commissielid verklaart dat de v.z.w.'s die een beroep doen op artikel 12 eerst van de minister van Justitie een erkenning moeten ontvangen. Hoe zal in de gevallen zoals voorzien in het voorliggende wetsvoorstel het bewijs worden geleverd dat het inderdaad om morele dienstverlening gaat? Hoe kan dit worden gedefinieerd? Moet dit niet worden uitgediept?

De minister legt uit dat het feit dat de eredienst niet als dusdanig door de Belgische Staat is erkend, op zich geen reden is om geen vrijstelling te verlenen voor het kadastraal inkomen van het onroerend goed of het deel van het onroerend goed waarin die eredienst wordt uitgeoefend. In beperkte zin is de eredienst de uiterlijke vorm van een godsdienst en het veruitwendingen van religieuze gevoelens via plechtigheden, gebeden, enz. Geen openbare eredienst in de fiscale betekenis die de wet aan dat woord geeft, is derhalve de eredienst die niet steunt op bijzondere en op zichzelf staande leerstellingen, met plechtigheden waarbij in het openbaar geen eer wordt betuigd aan de godheid, waarin de rituelen en plechtigheden bovendien zeer schaars zijn en beperkt blijven tot moraliserende lezingen zonder godsdienstig karakter.

Zoals de tekst er nu uitziet kan de vrijzinnige morele dienstverlening niet gelijkgesteld worden met een eredienst; dat is trouwens niet de bedoeling van de indieners van dit wetsvoorstel. Terecht wordt derhalve voorgesteld artikel 12, § 1, van het W.I.B. aan te vullen door de vrijzinnige morele dienstverlening toe te voegen aan de opgesomde bestemmingen.

Un commissaire désire savoir de quelle manière l'on vérifie le caractère non lucratif de l'affectation. Il existe actuellement de nombreuses a.s.b.l. qui exercent des activités très lucratives.

Un autre commissaire explique que l'Administration contrôle si l'on poursuit ou non un but lucratif selon des critères bien déterminés. Il en va de même pour ce qui est des autres contribuables qui invoquent l'article 12, § 1er, du C.I.R. 92. Certaines a.s.b.l. sont d'ores et déjà soumises à l'impôt des sociétés par l'administration, parce qu'elles poursuivent malgré tout un but lucratif.

Selon le ministre, le contrôle s'effectue à deux niveaux:

— l'Administration du cadastre part du principe que le revenu cadastral du bien n'est pas imposable, après avoir vérifié si l'immeuble est effectivement destiné à l'une des affectations visées à l'article 12;

— l'Administration des contributions directes examine si cette affectation est réalisée sans qu'un but lucratif soit poursuivi.

Un commissaire déclare que les a.s.b.l. qui invoquent l'article 12 doivent d'abord être reconnues par le ministre de la Justice. Comment la preuve sera-t-elle fournie, dans les cas prévus par la proposition de loi en discussion, qu'il y a effectivement une assistance morale? Comment celle-ci peut-elle être définie? Ne faudrait-il pas examiner la question plus en détail?

Le ministre fait observer que le fait que le culte ne soit pas reconnu comme tel par l'État belge ne peut pas justifier à lui seul le refus d'accorder le bénéfice de l'exonération du revenu cadastral afférent à l'immeuble ou à la partie de l'immeuble dans lequel ce culte est pratiqué. Dans un sens restreint, le culte désigne la manifestation extérieure d'une religion et la manifestation des sentiments religieux par des cérémonies, prières, etc. *A contrario*, n'est pas un culte public au sens fiscal de la loi, le culte qui ne repose pas sur un corps de doctrine particulier et suffisant à lui-même, dans les cérémonies duquel aucun hommage n'est rendu publiquement à la divinité et dont les rites et cérémonies sont pour ainsi dire inexistantes et se bornent à des lectures moralisantes qui ne revêtent pas le caractère de religion.

Dans l'état actuel des textes, l'assistance morale laïque ne peut être assimilée à un culte; il n'entre d'ailleurs pas dans les intentions des auteurs de la présente proposition de loi de proposer qu'elle le soit. À juste titre, il propose dès lors de compléter l'article 12, § 1er, du C.I.R. en ajoutant ladite assistance aux affectations prévues.

Om al deze redenen meent de minister dat de erkenning van een instelling die actief is op het gebied van de vrijzinnige morele dienstverlening, ter zake geen afdoend criterium is te meer daar die erkenning voor een eredienst niet vereist is.

Meerdere leden blijven bij hun standpunt dat het eerste wetsvoorstel niet besproken kan worden zonder ook het wetsvoorstel van de heer Weyts c.s. tot wijziging van de artikelen 12 en 253 W.I.B. 1992 [(Gedr. St. Senaat nr. 1-137/1 (1995-1996))] te bespreken.

Andere leden menen het tegenovergestelde.

Een lid verklaart dat zijn fractie alleen kan instemmen met de meest beperkte vorm van het wetsvoorstel zoals het oorspronkelijk werd neergelegd en waarbij gewoon de gelijkstelling wordt gevraagd inzake vrijstelling van het kadastraal inkomen van onroerende goederen gebruikt voor de morele leken-dienstverlening met de onroerende goederen die voor de erediensten worden gebruikt.

Elke andere uitbreiding stoot op de budgettaire beperkingen welke de wetgever zichzelf oplegt en doet eveneens een aantal problemen rijzen in verband met de communautaire problematiek. Die zaken zijn niet opgelost en kunnen derhalve niet doorgaan. Het is dus logisch zich te beperken tot de bespreking van het voorstel in zijn meest beperkte vorm.

Een lid wil vernemen welk standpunt de minister inneemt in verband met de volgende gedachte: ter voorkoming van discriminatie tussen diensten en met het oog op een juridisch begrip dat beter aangepast is en meer rekening houdt met nieuwe ontwikkelingen, zou men in artikel 12, § 1, van het W.I.B. 1992 kunnen verwijzen naar de openbare erediensten, de vrijzinnige morele dienstverlening, het onderwijs en — in plaats van een opsomming te geven aan een aantal diensten en daarna het begrip soortgelijke instellingen te hanteren — kan men rechtstreeks verwijzen naar de culturele en persoonsgebonden aangelegenheden die bedoeld worden in de artikelen 4 en 5 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980. Die artikelen nemen met name de bibliotheken en de mediatheken op in de culturele aangelegenheden en alles wat betrekking heeft op de non-profitsector.

Mevrouw Milquet dient een amendement in met die strekking (amendement nr. 1, Gedr. St. Senaat nr. 1-20/2, B.Z. 1995).

De minister zou willen onderzoeken welke de gevolgen zijn van het amendement dat alle activiteiten opneemt die bepaald zijn in de artikelen 4 en 5 van de bijzondere wet. De opsomming in het amendement leunt sterk aan bij de bijstand aan personen, de materie die in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet

Pour les raisons qu'il vient d'exposer, le ministre indique que la reconnaissance ou l'agrément d'une institution œuvrant à l'assistance morale laïque n'est pas un critère pertinent en l'espèce, d'autant qu'elle n'est pas requise en matière de culte.

Plusieurs membres restent convaincus que la discussion de la première proposition ne peut pas être dissociée de celle de la seconde proposition de loi, déposée par M. Weyts et consorts, visant à modifier les articles 12 et 253 du C.I.R. 1992 [doc. Sénat n° 1-137-1 (1995-1996)].

D'autres membres sont d'un avis opposé.

Un commissaire déclare que son groupe ne peut souscrire qu'à la forme la plus sommaire de la proposition de loi telle qu'elle a été déposée initialement, qui demande simplement d'assimiler les biens immobiliers affectés à l'assistance morale laïque aux biens immobiliers affectés à l'exercice des cultes, pour ce qui est de l'exonération du revenu cadastral.

Toute autre extension se heurterait aux contraintes budgétaires auxquelles le législateur s'astreint et soulèverait, de surcroît, une série de problèmes d'ordre communautaire. Ces difficultés n'ont pas été résolues, et il importe d'y trouver des solutions. Il est, dès lors, logique de s'en tenir à la discussion de la proposition sous sa forme la plus sommaire.

Un membre voudrait connaître la position du ministre sur la réflexion suivante: pour éviter toute discrimination entre services et afin d'obtenir un concept juridique plus adéquat et plus évolutif, l'on pourrait, à l'article 12, § 1er, du C.I.R. 92, faire référence au culte public, à l'assistance morale laïque, à l'enseignement et, au lieu d'énumérer certains services et puis d'envisager la notion de fins analogues, faire directement référence aux matières culturelles et personnalisables qui sont visées aux articles 4 et 5 de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980. Ces articles reprennent notamment les bibliothèques et les médiathèques parmi les matières culturelles, de même que ce qui concerne le secteur non marchand.

Mme Milquet dépose un amendement dans ce sens (amendement n° 1, Doc. Sénat n° 1-20/2, S.E. 1995).

Le ministre voudrait examiner les conséquences de l'amendement, qui vise toutes les activités prévues par les articles 4 et 5 de la loi spéciale. L'énumération reprise dans l'amendement est proche de la matière de l'aide aux personnes, c'est-à-dire l'article 5, § 1er, II, de la loi spéciale. Si l'on préfère faire référence à cette

bepaald is. Indien gekozen wordt voor een verwijzing naar die lijst, heeft de minister geen principiële bezwaren, hoewel hij de zaak toch nader wil laten onderzoeken. Hij wijst op het logisch karakter van het amendement.

Een lid merkt op dat de in artikel 12 genoemde lijst reeds andere bestemmingen in de non-profitsector omvat.

Op de eerste plaats is zij bezorgd over de mogelijke discriminatie. Zij verzoekt de Commissie te kiezen voor een duidelijk juridisch begrip dat althans discriminatie voorkomt. Waarom veeleer de bibliotheken en mediatheken vrijstellen en niet de jeugdbewegingen? Als er al een probleem van discriminatie bestond in het eerste deel van de tekst, dan rijst dat probleem van discriminatie eveneens binnen de non-profitsector.

Een ander lid vraagt de minister of op de voorgestelde verruiming een prijskaartje kan worden geplakt.

De minister herhaalt wat hij reeds verklaard heeft: eerst wanneer de vrijstellingen aangevraagd worden, zal het belastingbestuur in staat zijn de exacte kostprijs te berekenen.

Een commissielid meent dat er misschien een oplossing kan worden gevonden op een manier waarop vormen van discriminatie worden uitgeschakeld als men in het wetsvoorstel in de tekst de woorden «de vrijzinnige morele dienstverlening» vervangt door de woorden «, voor morele dienstverlening in het kader van een erkende cultus, ...».

In de oorspronkelijke tekst van het wetsvoorstel wordt immers de vrijzinnige morele dienstverlening vrijgesteld en de christelijke morele dienstverlening niet. Spreker kan dit niet accepteren. Wanneer het zou gaan over de morele dienstverlening in het kader van een erkende cultus, waaronder ook de vrijzinnigheid en ook de erkende erediensten, dan is dit voor het lid wel aanvaardbaar.

Een volgende spreker waarschuwt ervoor de vrijzinnigheid niet met een cultus gelijk te stellen. Daarnaast vraagt hetzelfde lid zich af wat de status van een gebouw van bijvoorbeeld een «boeddhistisch centrum» is. Het boeddhisme is geen sekte, doch een bepaalde filosofie. Zouden zij ook van het voordelig regime kunnen genieten?

De minister verklaart dat hij geen weet heeft van een aanvraag tot vrijstelling voor het boeddhisme.

Een commissielid herhaalt dat het wetsvoorstel van de heer Erdman het herstel van een evenwicht beoogt na hetgeen tijdens de herziening van de Grondwet bereikt is. De minister heeft verklaard dat de financiële gevolgen te verwaarlozen zijn. Nu is men echter

liste-là, le ministre, sous réserve de vérification, n'a pas d'objection de principe à formuler. Il souligne la logique de l'amendement.

Une membre fait remarquer que la liste de l'article 12 s'étend à d'autres affectations relevant du secteur non marchand.

Son premier souci porte sur les discriminations possibles. Elle demande à la commission de se rallier à un concept juridique clair, qui — au moins — évite la discrimination. Pourquoi exonérer plutôt les bibliothèques et les médiathèques et pas les mouvements de jeunesse? S'il y avait un problème de discrimination dans la première partie du texte, il se pose aussi le problème de la discrimination au sein du secteur non marchand.

Un autre membre demande au ministre si l'extension proposée est chiffrable.

Le ministre répète ce qu'il a déjà dit: ce n'est qu'au moment où les exonérations vont être demandées que l'Administration sera en mesure de calculer le coût exact.

Un commissaire pense que l'on pourrait peut-être adopter une solution qui éliminerait certaines formes de discrimination, en remplaçant, dans le texte de la proposition de loi, les mots «soit à l'assistance morale laïque» par les mots «soit à l'assistance morale organisée dans le cadre d'un culte reconnu, ...».

En effet, dans sa formulation initiale, la proposition de loi prévoit l'exonération pour l'assistance morale laïque, et non pas pour l'assistance morale chrétienne. L'intervenant déclare qu'il ne peut pas accepter une telle distinction, mais qu'il peut admettre une formule dans laquelle il serait question de l'assistance morale dans le cadre d'un culte reconnu, y compris la laïcité.

Un autre commissaire attire l'attention sur le danger qu'il y a d'assimiler la laïcité à un culte. Il se demande en outre quel serait le statut d'un bâtiment faisant office, par exemple, de «centre bouddhique». Le bouddhisme n'est pas une secte, mais une philosophie déterminée. Ses adeptes pourraient-ils également bénéficier du régime avantageux dont il est question?

Le ministre déclare qu'à sa connaissance aucune demande d'exonération n'a été formulée pour le bouddhisme.

Un commissaire rappelle que la proposition de loi Erdman vise à rétablir un équilibre qui s'inscrit dans le cadre de ce qui a été fait lors de la révision de la Constitution. Le ministre a déclaré que l'incidence financière en est négligeable. Or, maintenant l'on est

bezig het concept te verruimen met zaken die niets te maken hebben met het streven naar dit pluralistisch evenwicht.

Een spreker is van oordeel dat aan de vrees voor een te ruim toepassingsgebied kan worden verholpen door te stipuleren dat uitvoeringsmaatregelen via een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit kunnen worden genomen. Op die manier kan de minister de financiële kost van de maatregel in de hand houden.

Een lid stelt dan voor het artikel 2, § 2, van het wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 12 en 253 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de vrijstelling van de onroerende voorheffing, te hernemen, zodat het bestaande artikel 12, § 1, W.I.B. 92 uit twee punten (1° en 2°) zou bestaan.

De minister is van mening dat het mogelijk moet blijven het artikel toe te passen zelfs indien er geen enkel koninklijk besluit wordt genomen. Zo niet, dan komt men in een situatie terecht waarin er bij gebrek aan een aangepast koninklijk besluit geen vrijstelling van het kadastraal inkomen meer wordt verleend. Hij stelt de volgende tekst voor: «De Koning *kan*, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, bepalen...».

Volgens een lid is het niettemin onlogisch om de niet vrijzinnige centra anders te behandelen alleen maar omdat ze talrijker zijn.

Een commissielid meent dat dit niet de kern van de zaak is. Het gaat erom dat de erkende erediensten reeds van een vrijstelling van het kadastraal inkomen genieten en de vrijzinnige centra niet. De vrijzinnigen — die weigeren voor zichzelf van eredienst (cultus) te spreken — willen nu voor hun centra dezelfde vrijstellingen bedingen. Zij spreken voor hen van «morele dienstverlening». Als ten gevolge van deze keuze van terminologie de vrijstelling dient uitgebreid te worden tot alle soorten morele dienstverlening, wordt de vrijstelling te breed en leidt ze waarschijnlijk tot een te hoge kostprijs. Het voorliggende wetsvoorstel handelt daar niet over.

Een lid stelt voor in de tekst van de heer Erdman de woorden «vrijzinnige morele dienstverlening» te vervangen door de woorden «morele dienstverlening in het kader van een erkende eredienst of van de vrijzinnigheid».

De minister stelt voor het woord «uitsluitend» toe te voegen: «... die ... uitsluitend heeft bestemd voor ...». Men zou op z'n minst het woord «hoofdzakelijk» moeten invoegen.

De minister stelt dus voor: «... hoofdzakelijk heeft bestemd voor ...»

en train d'élargir le concept à des choses qui n'ont plus rien à voir avec la recherche de cet équilibre pluraliste.

Un intervenant estime que l'on peut réduire la crainte de voir le champ d'application s'étendre outre mesure en stipulant que les mesures d'exécution peuvent être prises par arrêté délibéré en Conseil des ministres. Le ministre pourrait ainsi maîtriser le coût financier de la mesure.

Un membre propose ensuite de reprendre le texte de l'article 2, § 2, de la proposition de loi modifiant les articles 12 et 253 du Code des impôts sur les revenus 1992, qui concernent l'exonération du précompte immobilier, à la suite de quoi l'article 12, § 1er, C.I.R. 92, existant comporterait deux points (1° et 2°).

Le ministre est d'avis que l'article doit rester applicable même si aucun arrêté royal n'est pris. Sinon, l'on aboutit à une situation dans laquelle il n'y a plus aucune exonération du revenu cadastral faute d'arrêté royal adéquat. Il propose le texte suivant: «Le Roi *peut*, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, préciser...».

Un membre estime qu'il est néanmoins illogique de réserver, aux centres non laïques, un traitement différent seulement parce qu'ils sont plus nombreux.

Un commissaire estime que le nœud du problème n'est pas là. Il vient en fait de ce que les cultes reconnus bénéficient déjà d'une exonération du revenu cadastral, contrairement aux centres laïques. Les laïques — qui refusent de se référer à la notion de culte en ce qui les concerne personnellement — souhaitent désormais obtenir les mêmes exonérations pour leurs centres. Ils estiment que ceux-ci fournissent une «assistance morale». Si, à la suite de ce choix terminologique, il fallait étendre le champ d'application de l'exonération à tous les types d'assistance morale, l'exonération prendrait des dimensions excessives et coûterait probablement trop cher. La proposition de loi à l'examen ne veut pas aller dans ce sens.

Un membre suggère de remplacer, dans le texte de M. Erdman, les mots «l'assistance morale laïque» par les mots «l'assistance morale dans le cadre d'un culte reconnu ou de la laïcité».

Le ministre propose d'ajouter «... affectés exclusivement soit à l'exercice ...». Il faudrait dire au moins «principalement».

Le ministre suggère donc: «... aura affectés principalement soit à l'exercice ...».

De Commissie is evenwel van mening dat deze toevoeging tot verwarring kan leiden en wenst deze toevoeging niet aan te nemen.

Een lid merkt op dat de Commissie zich moet uitspreken over twee voorstellen die een uitbreiding beogen. Enerzijds is er het voorstel van de heer Weyts, dat een beperkte uitbreiding voorstelt aangezien niet verwezen wordt naar de artikelen 4 en 5 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980. Anderzijds is er het amendement van mevrouw Milquet dat al deze taken opneemt in het voorstel van vrijstelling van het kadastraal inkomen. In dat laatste geval gaat het niet meer gewoon om een aanpassing van de oude teksten, maar wel degelijk om een politieke beslissing die financiële gevolgen heeft.

Volgens een lid moet men zich alleszins houden aan de tekst zoals die oorspronkelijk is ingediend en die uitsluitend de bedoeling had de vrijzinnige morele dienstverlening op te nemen in de huidige versie van artikel 12.

Hij brengt in herinnering dat, zoals aangegeven is in de toelichting bij het voorstel, het gewoon de bedoeling is een symmetrie in te voeren tussen de uitoefening van de erediensten en de vrijzinnige morele dienstverlening, zoals bepaald door artikel 181 van de Grondwet. In dit verband verwijst het lid naar de parlementaire voorbereiding van dat artikel, waarbij dat bevestigd is door de senator Arts. Voor spreker komt het er uitsluitend op aan deze grondwetsbepaling uit te voeren.

Spreker meent dat de voorstellen die hieraan toegevoegd zijn, niet echt noodzakelijk zijn. Zelfs indien men uitgaat van de huidige tekst van artikel 12, stelt men vast dat men genoeg zou kunnen nemen met de invoeging van de woorden «of van de vrijzinnige morele dienstverlening». De rest is immers van louter technische aard en doet niets af aan de inhoud.

Het lid handhaaft dus de eis dat recht wordt gedaan aan de vrijzinnige gemeenschap. Voor het overige maakt spreker zich eveneens zorgen over de financiële gevolgen die al deze toevoegingen zouden teweegbrengen voor de begroting. Indien de Commissie een onderzoek wijdt aan deze uitbreidingen en daarbij op heel wat vragen stuit, bestaat het gevaar dat wat billijkheidshalve vereist is, alleen maar vertraging oploopt. Voor het lid zijn bibliotheken en mediatheken duidelijk gemeenschapsaangelegenheden. Men moet die zaken dus overlaten aan de regelgeving van de Gemeenschappen want er bestaan decreten die de erkenningsvoorwaarden van de bibliotheken bepalen, wat niet eenvoudig is en de goedkeuring van het oorspronkelijk voorstel zal vertragen.

Het amendement van mevrouw Milquet zal worden behandeld bij de bespreking van het voorstel van de heer Weyts c.s.

Meerdere commissieleden dringen aan opdat, wanneer de vrijstelling van kadastraal inkomen ook

La commission considère toutefois que cet ajout pourrait amener la confusion et préfère ne pas le retenir.

Un membre rappelle que la commission est saisie de deux propositions d'extension. D'une part, la proposition de M. Weyts, qui comporte une extension limitée puisqu'elle ne se réfère pas aux articles 4 et 5 de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980. D'autre part, l'amendement de Mme Milquet qui intègre la totalité de ces tâches dans le projet d'exonération du revenu cadastral. Dans ce dernier cas, il ne s'agit plus des textes anciens, mais bien d'une adaptation d'une décision politique avec des répercussions financières.

Selon un commissaire, il est essentiel de s'en tenir au texte tel qu'il a été déposé initialement, et qui visait exclusivement, par rapport à la rédaction actuelle de l'article 12, à introduire l'assistance laïque.

Il rappelle — ce qui est développé dans les considérants de la proposition — qu'il s'agit simplement d'introduire une symétrie entre l'exercice des cultes et l'assistance morale laïque telle qu'elle est prévue par l'article 181 de la Constitution. À cet égard, le commissaire renvoie aux travaux préparatoires, où cela a été confirmé par le sénateur M. Arts. Pour l'intervenant, il importe uniquement de mettre en œuvre cette disposition constitutionnelle.

L'intervenant estime que les propositions qui ont été ajoutées ne sont pas vraiment nécessaires. Même si l'on part du texte actuel de l'article 12, l'on constate que l'on pourrait se contenter d'ajouter les mots «soit à l'assistance morale laïque», le reste étant d'ordre purement technique, sans rien changer quant au fond.

Le membre maintient donc la demande de voir cette équité assurée à la communauté laïque. Au-delà de ce point, l'intervenant s'inquiète également des conséquences financières que tous les ajouts pourraient entraîner budgétairement. Si la commission se livre à l'examen de ces extensions qui soulèvent pas mal de questions, elle risque de retarder d'autant ce qu'exige l'équité. Pour le membre, les bibliothèques et médiathèques sont clairement des matières relevant des communautés. Il faudra donc en référer aux législations communautaires parce qu'il y a des décrets qui définissent les conditions d'agrément des bibliothèques, ce qui n'est pas simple et retardera l'approbation de la proposition initiale.

L'amendement de Mme Milquet sera joint à la discussion de la proposition de M. Weyts et consorts.

Plusieurs commissaires insistent pour que l'on prévienne au moins, au cas où l'exonération du revenu

voor de vrijzinnige gemeenschap zou gelden, minstens een bepaalde vorm van erkenning moet gebeuren alvorens de vrijstelling toe te kennen.

Een lid benadrukt dat de erkenning ook moet gebeuren bij de vrijzinnige verenigingen, net als bij de erediensten. Het kan immers niet dat om het even wie een v.z.w. kan oprichten zagezegd voor het verstrekken van morele dienstverlening. Dit zou aanleiding kunnen geven tot misbruiken en interpretatiemoeilijkheden.

Een ander lid meent dat het toevoegen van het woord «erkend» belangrijker is voor de erediensten. Er bestaan erediensten die een zeer omvangrijke structuur hebben maar niet als zodanig erkend zijn (bijvoorbeeld sekten). Het lid meent dat vrijzinnigheid een vrij duidelijk begrip is. Bij de vrijzinnigen zijn er trouwens hergroeperingen gebeurd.

Een commissielid replikeert dat in België geen misverstand kan bestaan over welke erediensten al dan niet erkend zijn. Hij herhaalt dat wat de vrijzinnigheid betreft, er ook een bepaalde vorm van erkenning moet komen. Zo niet, ontstaat er een nieuwe ongelijkheid en zullen er later interpretatiemoeilijkheden rond de voorgestelde wettekst ontstaan. Hij stelt voor een klare wettekst op te stellen welke niet vatbaar is voor verschillende interpretaties.

Een lid vestigt de aandacht op het feit dat in bestaande artikel 12 W.I.B. 92 gesproken wordt van «het uitoefenen van een openbare eredienst». Het woord «erkend» staat daar niet in.

De minister bevestigt dat de eis betrekking heeft op het openbare karakter en niet op de erkenning door de Staat.

Het lid meent dat bij de vrijzinnige morele dienstverlening de toestand vergelijkbaar is. Het gaat om het begrip openbaar. Het *Centre d'action laïque* (C.A.L.) is een erkende instelling. Voorts bestaan er een reeks instellingen die gesprekspartners zijn geweest bij de herziening van de Grondwet. Belangrijk is de toepassingsfeer te beperken.

Een ander lid is van oordeel dat hierover geen misverstand mogelijk is. Zijn fractie is helemaal niet van plan om met het wetsvoorstel een aantal private onroerende goederen, waarvan eventueel kan worden gezegd dat ze occasioneel voor vrijzinnige morele dienstverlening dienst doen, van de vrijstelling te laten genieten. Het gaat enkel om de erkende huizen die reeds onder een regeling vallen en erkend zijn voor morele dienstverlening.

Wat de gelijke behandeling betreft tussen enerzijds de onroerende goederen bestemd voor het uitoefenen van een openbare eredienst en anderzijds die bestemd voor de vrijzinnige morele dienstverlening, herinnert

cadastral vaudrait également pour la communauté laïque, qu'il faut qu'il y ait eu une certaine forme de reconnaissance avant que l'on puisse accorder l'exonération.

Un membre souligne que, tout comme il faut une reconnaissance des cultes, il faut également une reconnaissance des associations laïques. Il est en effet impensable que l'on autorise quiconque à créer une a.s.b.l., sous le prétexte d'une assistance morale. En l'autorisant, l'on ouvrirait la porte aux abus et l'on soulèverait des difficultés d'interprétation.

Un autre membre estime que l'ajout du mot «reconnu» est plus important pour les cultes. Il existe des cultes dotés d'une structure extrêmement importante qui ne sont pourtant pas reconnus pour autant (par exemple les sectes). Le membre pense que la laïcité est une notion qui est assez claire. Il y a d'ailleurs des regroupements qui ont eu lieu précisément dans ce domaine.

Un commissaire réplique qu'en Belgique, il ne peut y avoir de malentendu sur la question de savoir quels cultes sont reconnus ou non. Il répète qu'en ce qui concerne la laïcité, il faut créer un mode précis de reconnaissance. Sinon, une nouvelle inégalité se fera jour et des problèmes d'interprétation du texte de la loi se poseront ultérieurement. L'intervenant propose de rédiger un texte de loi clair, qui ne soit pas susceptible d'interprétations différentes.

Un membre attire l'attention sur le fait que dans l'article 12 actuel C.I.R. 92, l'on parle de «l'exercice d'un culte public». Le mot «reconnu» n'y figure pas.

Le ministre confirme que l'exigence porte sur le caractère public et non sur la reconnaissance par l'État.

Le membre estime que pour l'assistance morale laïque, la situation est analogue. Il s'agit de ce qui est public. Le C.A.L. (Centre d'action laïque) est reconnu. En plus, il existe une série d'institutions qui ont été les interlocuteurs au moment de la révision constitutionnelle. Il est important de limiter le champ d'application.

Un autre commissaire considère qu'aucun malentendu n'est possible à ce sujet. Son groupe n'a pas de tout l'intention de faire bénéficier de l'exonération, par le biais de la loi proposée, un certain nombre de biens immobiliers privés, dont on pourrait éventuellement dire qu'ils servent occasionnellement à l'assistance morale laïque. Il s'agit uniquement des maisons reconnues qui relèvent déjà d'une réglementation et dont l'affectation à des fins d'assistance morale est établie.

Sur l'équivalence du traitement entre, d'une part, les biens immobiliers affectés à l'exercice d'un culte public et, d'autre part, ceux affectés à l'assistance morale laïque, le ministre rappelle que pour l'exercice

de minister eraan dat wanneer men spreekt over het uitoefenen van een eredienst, men in feite kerken, tempels, enz. bedoelt. Privé-lokalen, waar wordt gebeden of godsdienstondericht verstrekt, vallen daar niet onder. In de bestaande tekst van artikel 12 komen alleen in aanmerking de openbare gebouwen waar een eredienst wordt gehouden. De pastorie is een onderdeel van de voor de eredienst bestemde gebouwen. Het probleem met het voorliggende wetsvoorstel schuilt in zijn formulering: de bepaling behelst ieder privé- of openbaar gebouw waar de vrijzinnige levensbeschouwing wordt verspreid. Wat dat betreft, is er zelfs voor de katholieken, in de tekst van artikel 12 van het W.I.B. 92, geen equivalent voorhanden. Belangrijk is dat er gelijke behandeling is, maar dat de toepassings sfeer van de voorgestelde uitbreiding toch beperkt blijft.

Een lid ziet een gelijkwaardigheid tussen de lokalen waar godsdienstondericht wordt verstrekt en die afhangen van de kerk en de lokalen waar aan vrijzinnige morele dienstverlening wordt gedaan. Uiteraard heeft de vrijzinnigheid geen eredienst.

Verscheidene leden bevestigen dat de gebouwen die thans worden aangemerkt als «huizen van de vrijzinnigen», voor het publiek toegankelijk zijn.

Een spreker meent dat de sacramenten van de katholieke godsdienst niet noodzakelijk worden toegediend op de plaats waar de eredienst zelf wordt gehouden en dat deze eredienst nochtans kadastrale vrijstelling geniet onder voorwaarden die de indieners van het voorstel nr. 1-20/1 (B.Z. 1995) toegepast zouden willen zien op lokalen waar handelingen worden verricht die tot de vrijzinnige levensbeschouwing behoren. Het lid meent dat die handelingen moeten worden gelijkgesteld met de openbare erediensten aangezien handelingen in het kader van de eredienst niet noodzakelijk in de kerk plaatsvinden.

Aangezien het begrip «gebouw bestemd voor het uitoefenen van een openbare eredienst» vrij ruim wordt toegepast, moet worden aanvaard dat ook gebouwen die bestemd zijn voor vrijzinnige activiteiten op dezelfde wijze worden behandeld.

De minister benadrukt in dit verband het belang van het woord «openbaar» als onderscheidend criterium in deze discussie. Volgens de minister worden als «openbaar» beschouwd lokalen bestemd voor de eredienst die normaal toegankelijk zijn voor allerehande personen. Indien echter een eredienst, bijvoorbeeld in een privé-lokaal of bij particulieren, enz. wordt gehouden, is er uiteraard geen vrijstelling voor het kadastraal inkomen aangezien geen sprake is van een openbare eredienst. Bijgevolg oordeelt de minister dat in het voorstel moet gesproken worden van «het openbaar uitoefenen van de vrijzinnige morele dienstverlening».

public d'un culte, on vise en fait les églises, les temples. Donc, les locaux privés où sont tenues, par exemple, des réunions de prière, de catéchisme, etc., ne sont pas visés. Entrent seuls en considération, suivant le texte actuel de l'article 12, les lieux publics dans lesquels est célébré un culte. La cure fait partie des bâtiments affectés au culte. Le problème posé par la proposition de loi à l'étude vient de sa formulation, qui couvre tout endroit privé ou public où l'on diffuse la morale laïque. Et là, effectivement, même pour les catholiques, il n'y a pas, actuellement, d'équivalent dans le texte de l'article 12 du C.I.R. 92. Il importe de trouver l'équivalence en restreignant le champ d'application pour l'extension proposée.

Un membre voit une équivalence entre les locaux dépendant de l'église où est donné l'enseignement du catéchisme et les locaux où est pratiqué l'assistance morale laïque. Évidemment, la laïcité n'a pas de culte.

Plusieurs commissaires confirment que les immeubles que l'on qualifie actuellement de maisons de la laïcité sont ouverts au public.

Un intervenant considère que les sacrements de la religion catholique ne sont pas nécessairement donnés dans le lieu public où le culte lui-même est célébré et que, pourtant, ce culte bénéficie de l'exonération du revenu cadastral dans des conditions que les auteurs de la proposition n° 1-20/1 (S.E. 1995) voudraient voir appliquées à des locaux où les actes qui font partie de la laïcité sont accomplis. Le membre croit donc que les actes de la laïcité doivent être assimilés aux cultes publics dans la mesure où des activités qui font partie du culte ne s'exercent pas nécessairement dans l'église.

Dans la mesure où il existe une application relativement large de la notion de «bâtiment affecté à l'exercice d'un culte public», il faut aussi accepter que les bâtiments annexes à la conception de la laïcité soient traités de la même façon.

Le ministre relève à ce propos toute la pertinence du mot «public» comme critère distinctif dans la discussion actuelle. Selon le ministre, répondent à un caractère public les locaux destinés au culte et qui sont normalement ouverts à une pluralité de personnes. Par contre, si le culte est célébré dans un local privé, chez des particuliers, etc., il n'y a évidemment pas d'exonération du revenu cadastral puisqu'il ne s'agit pas d'une affectation publique au culte. Par conséquent, le ministre estime qu'il faut impérativement utiliser dans le texte les mots «assistance morale laïque publique».

Een lid stelt dan voor om te zeggen «bestemd hetzij voor het uitoefenen van een openbare eredienst, hetzij voor het openbaar uitoefenen van de vrijzinnigheid».

De minister stelt voor dat het woord «openbaar» zowel op «eredienst» als op «vrijzinnigheid» te laten slaan.

Een lid acht het wenselijk het begrip «vrijzinnige morele dienstverlening» te gebruiken omdat, indien men kijkt naar de parlementaire voorbereiding van de grondwetsherziening, daar wel degelijk zowel de «confessionele als de niet-confessionele morele dienstverlening» wordt bedoeld.

De vorige spreker stelt dan voor om te spreken van het «openbaar uitoefenen van de vrijzinnige morele dienstverlening».

De indieners van het oorspronkelijke voorstel stellen dan tijdens de vergadering bij amendement voor om de woorden «voor de vrijzinnige morele dienstverlening» te vervangen door de woorden «voor het openbaar uitoefenen van de vrijzinnige morele dienstverlening».

De minister kan zich in dat amendement vinden.

Een lid meent dat het toch beter is om te spreken van «het openbaar uitoefenen van een eredienst» in plaats van «het uitoefenen van een openbare eredienst» teneinde de analogie in de tekst van het voorstel te behouden.

Een spreker merkt op dat indien de Commissie zich beperkt tot dit amendement, zij ontsnapt aan een hele reeks opmerkingen die werden gemaakt, enerzijds over de weerslag van een eventuele uitbreiding op de begroting en anderzijds over de wenselijkheid om de Gewesten en de Raad van State te raadplegen.

De minister verklaart daarover dat hij ermee belast werd de Gewesten te raadplegen over de problemen in verband met teruggave of verlaging van de onroerende voorheffing wanneer de panden niet worden bewoond, maar ook, meer algemeen over, de belastingdienst inzake de onroerende voorheffing. Hij acht het nuttig om de gebouwen bestemd voor het openbaar uitoefenen van de vrijzinnige morele dienstverlening toe te voegen aan de lijst van te behandelen punten.

De voorzitter vraagt de Commissie of zij het voorstel van amendement aanvaardt dat de toepassings-sfeer van de wijziging sterk beperkt en tegelijk verduidelijkt. Dit amendement heeft ook het voordeel niet te raken aan gemeenschaps- of gewestbevoegdheden. Hij stelt voor over dit amendement te stemmen en eventueel te wachten met het verzenden van het voorstel aan de Kamer van volksvertegenwoordigers tot het resultaat bekend is van het overleg dat de minister van Financiën moet voeren over de bibliotheken en de mediatheken.

En résumé, un membre propose alors «... affectés soit à l'exercice d'un culte public, soit à l'exercice public de la laïcité, ...».

Le ministre suggère de faire porter l'adjectif «public» tant sur les mots «culte» que «laïcité».

Un membre trouve souhaitable d'utiliser la notion d'«assistance morale laïque» parce que si l'on se réfère aux travaux préparatoires de la révision de la Constitution, c'est tant «l'assistance morale dans une optique confessionnelle que non confessionnelle» qui est visée.

L'intervenant précédent propose alors de parler de «l'exercice public de l'assistance morale laïque».

Les auteurs de la proposition initiale proposent, par la voie d'un amendement déposé en réunion, de remplacer les mots «soit à l'assistance morale laïque» par les mots «l'exercice public de l'assistance morale laïque».

Le ministre peut se rallier à cet amendement.

Un membre pense qu'il vaut mieux, alors, utiliser les mots «l'exercice public d'un culte» plutôt que «l'exercice d'un culte public», afin de conserver l'analogie dans le texte de la proposition.

Un intervenant fait remarquer que, si la commission se limite à cet amendement déposé en réunion, elle échappe à toute une série d'observations qui ont été faites, d'une part, sur l'extension au point de vue budgétaire et, d'autre part, sur le souhait de consulter les régions et le Conseil d'État.

Le ministre déclare à ce sujet qu'il a été chargé de consulter les régions en particulier sur les problèmes de remise ou de modération du précompte immobilier en cas d'inoccupation des biens, mais aussi de manière plus générale sur le service de l'impôt en matière de précompte immobilier. Il juge utile d'ajouter les immeubles affectés à l'exercice public de l'assistance morale laïque à la liste des points à examiner.

Le président demande à la commission si elle accepte la proposition d'amendement qui réduit largement le champ d'application des modifications tout en le clarifiant. Elle a l'avantage de ne pas empiéter sur des compétences communautaires ou régionales. Il propose de voter cet amendement en séance, quitte à ce que l'on attende, avant de transmettre la proposition à la Chambre des représentants, le résultat de la concertation à laquelle se livre le ministre des Finances en ce qui concerne les bibliothèques et médiathèques.

Een ander lid acht het niet noodzakelijk te wachten op het resultaat van dat overleg. Dat overleg met de Gewesten — hoewel zeer belangrijk voor de in het voorstel van Weyts c.s. voorgestelde uitbreidingen [Gedr. St. Senaat nr. 1-137/1 (1995-1996)] — heeft geen enkele invloed op het voorstel Erdman c.s. in zijn geamendeerde vorm.

Een lid onderstreept vervolgens dat er nog steeds geen antwoord is op zijn vraag over de budgettaire impact van het voorstel voor de Gewesten.

De minister herhaalt dat er geen kadastrale inventaris bestaat van de goederen die voor de vrijzinnigheid zijn bestemd. Zolang men het kadastraal inkomen van die goederen of de plaats waar zij gelegen zijn niet kent, kan men noch de grondslag, noch het tarief vaststellen. Voorts verschilt het percentage van gemeente tot gemeente. De onroerende voorheffing wordt overigens in hoofdzaak toegekend aan de gemeenten en de provincies veeleer dan aan de Gewesten.

Een ander lid antwoordt dat de minister van Financiën reeds heeft verklaard dat de budgettaire weerslag van het oorspronkelijke voorstel met de aan te brengen wijziging verwaarloosbaar is.

De minister herinnert eraan dat de bespreking van het voorstel van de heer Erdman c.s. kan worden aangegrepen om in artikel 12 W.I.B. 92 het woord «godshuizen» te vervangen door het woord «rusthuizen» ten einde een wettelijk karakter te verlenen aan de huidige praktijk en de tekst duidelijker te maken. Over de andere uitbreidingen, zoals de bibliotheken en de mediatheken, heeft de minister heel wat meer bedenkingen. Voor hem mogen deze laatste eventueel losgekoppeld worden van de twee eerste.

De minister herinnert eraan dat de interpretatie van het woord «godshuizen» ter beoordeling werd voorgelegd aan de hoven en rechtbanken. De administratie van het kadaster heeft die arresten die een ruime interpretatie voorschrijven, via een circulaire van 2 mei 1995 (gepubliceerd in het Bulletin der Belastingen, augustus-september 1995) onderschreven. Daarna volgde een circulaire van de directe belastingen waarin erop wordt aangedrongen dat de bezwaren die nog niet afgehandeld zijn, zo snel mogelijk hun beslag krijgen. Voor belastingplichtigen die een bezwaar hebben ingediend, werd zowel in de personenbelasting als voor de onroerende voorheffing besloten tot een belastingvermindering aangezien het gaat om bepalingen die naar elkaar verwijzen: wanneer men beslist dat artikel 12 in ruime zin moet worden geïnterpreteerd en wanneer in artikel 253, dat betrekking heeft op de onroerende voorheffing, een verwijzing voorkomt naar artikel 12, geldt dezelfde oplossing automatisch voor beide artikelen.

Un autre membre juge qu'il n'est pas nécessaire d'attendre le résultat de ladite concertation. Cette concertation avec les régions — bien que très importante pour les extensions telles qu'elles sont proposées dans la proposition de M. Weyts et consorts [doc. Sénat n° 1-137/1 (1995-1996)] — n'a aucun impact sur la proposition de M. Erdman et consorts telle qu'elle vient d'être amendée.

Un commissaire souligne ensuite qu'il n'a toujours pas reçu de réponse à sa question sur l'incidence budgétaire de la proposition pour les régions.

Le ministre répète qu'il n'y a pas d'inventaire cadastral des biens qui sont affectés à la laïcité. Tant que l'on ne connaît pas le revenu cadastral de ces biens, ni leur localisation, l'on ne peut déterminer ni la base ni le taux appliqué. En plus, ce pourcentage est différent de commune à commune. Enfin, le précompte immobilier est essentiellement attribué aux communes et aux provinces, plutôt qu'aux régions.

Un autre membre réplique que le ministre des Finances a déjà déclaré que l'incidence budgétaire du texte initial, tel qu'il a été amendé, est négligeable.

Le ministre rappelle qu'à l'occasion de la discussion sur la proposition de M. Erdman et consorts, il convient également de remplacer, à l'article 12 C.I.R. 92, le mot «hospices» par les mots «maisons de repos», afin de légaliser la pratique actuelle et de rendre le texte plus clair. Sur l'impact des autres extensions telles que les bibliothèques et les médiathèques, le ministre exprime beaucoup plus de réserves. Pour lui, ces dernières pourraient éventuellement être dissociées des deux premières.

Le ministre rappelle que l'interprétation du mot «hospice» a été soumise à l'appréciation des cours et tribunaux. L'Administration du cadastre s'est ralliée, par une circulaire datée du 2 mai 1995 (publiée au Bulletin des Contributions d'août-septembre 1995), à ces arrêts, qui ont imposé une interprétation large. Une circulaire subséquente des contributions directes enjoint que les réclamations encore pendantes soient traitées dans les meilleurs délais. Des contribuables en réclamation ont déjà été dégrevés tant à l'I.P.P. qu'au précompte immobilier puisqu'il s'agit de dispositions miroirs. Si l'on décide que l'article 12 doit être compris de manière large et si l'article 253, qui concerne le précompte immobilier, se réfère à l'article 12, la même solution vaut automatiquement pour les deux articles.

Een commissielid merkt op dat een circulaire een betwistbare juridische waarde heeft. Voor de rechtbanken is de waarde van een circulaire beperkt.

De minister verduidelijkt dat hij precies daarom voorstelt in artikel 12 het woord «godshuizen» te vervangen door het woord «rusthuizen».

De voorzitter stelt vast dat in dit stadium van de bespreking twee amendementen zijn ingediend. Het eerste strekt ertoe de woorden «het uitoefenen van... vrijzinnige morele dienstverlening» te vervangen door de woorden «het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening». Het tweede amendement beoogt het woord «godshuizen» te vervangen door het woord «rusthuizen».

De minister is van mening dat het wenselijk is enkele tekstcorrecties aan te brengen in de Franse tekst van het voorstel, aangezien het voorstel de bestaande tekst van artikel 12 van het W.I.B. 92 wil vervangen. Het is beter het woord «immuniser» te vervangen door het woord «exonérer», de woorden «biens immobiliers» te gebruiken i.p.v. het woord «immeubles» en ten slotte de woorden «sans but de lucre» te gebruiken i.p.v. de woorden «ne poursuivant aucun but de lucre». Daarenboven dient het woord «soit» telkens te vervallen.

De voorzitter verklaart dat men de door de minister voorgestelde correcties van de Franse tekst zou kunnen beschouwen als een derde amendement.

Op vraag van een lid of het woord «hospice» werkelijk moet worden vervangen, herinnert een ander lid eraan dat het woord «hospice» in het Frans louter een historische betekenis heeft. Indien er nog instellingen zijn die «hospice» heten, dan is dat om louter traditionele redenen. De echte benaming is nu «maison de repos» geworden.

De minister van Financiën voegt eraan toe dat toen de wetgever in 1930 de bepaling heeft ingevoegd die nu artikel 12 van het W.I.B. 92 geworden is, hij kennelijk de algemene betekenis van het woord «hospice» voor ogen heeft gehad. Die term is thans evenwel verouderd zodat hij voorstander is van de vervanging van het woord «godshuizen» door het woord «rusthuizen».

Op een vraag van hetzelfde lid antwoordt de minister dat opvangthuizen voor wezen, verlaten kinderen, enz. onder het begrip «andere soortgelijke weldadigheidsinstellingen» vallen.

Een lid stelt voor de voorstellen die het toepassingsgebied van artikel 12 willen verruimen, eerst in behandeling te nemen nadat de minister een informatie nota heeft meegedeeld. Spreker meent dat het hier gaat om een uitbreiding van de vrijstellingen en om aangelegenheden die eventueel een gewestelijke en

Un commissaire fait observer qu'une circulaire a une valeur juridique qui prête pour le moins à discussion. Surtout devant les tribunaux, la valeur d'une circulaire est limitée.

Le ministre précise que c'est exactement la raison pour laquelle il propose de remplacer le mot «hospices» par les mots «maison de repos» à l'article 12.

Le président constate qu'à ce stade de la discussion, deux amendements sont proposés. Le premier vise à remplacer, dans la proposition de loi, les mots «aura affectés ... laïque» par les mots «à l'exercice public d'un culte ou de l'assistance morale laïque». Le deuxième amendement vise à remplacer le mot «hospices» par les mots «maisons de repos».

Le ministre estime que, comme la proposition vise à remplacer le texte existant de l'article 12 du C.I.R. 92, il y a lieu en plus de faire quelques corrections de texte dans le texte français de la proposition. Il convient d'utiliser le mot «exonéré» au lieu de «immunisé», les mots «biens immobiliers» à la place du mot «immeubles» et, enfin, les mots «sans but de lucre» plutôt que les mots «ne poursuivant aucun but de lucre». Enfin, tous les «soit» doivent être supprimés.

Le président déclare que l'on pourrait considérer les corrections proposées par le ministre à propos du texte français comme un troisième amendement.

Un membre demande s'il faut vraiment remplacer le mot «hospice». Un autre commissaire lui rappelle que le mot «hospice» a, en français, un sens tout à fait historique. S'il existe encore des établissements qui s'appellent «hospice», c'est par simple tradition. Toutefois, la vraie appellation est devenue «maison de repos».

Le ministre des Finances ajoute qu'en 1930, quand la disposition reprise à l'article 12 actuel du C.I.R. 92 a été introduite, le législateur a manifestement pensé au sens commun du terme «hospice». Cependant, ce terme est actuellement vieilli, de sorte qu'il appuie le remplacement d'«hospice» par «maison de repos».

Le ministre déclare, en réponse à une question du même membre, que les maisons d'accueil pour orphelins, enfants abandonnés, etc., tombent sous la notion d'«autres œuvres analogues de bienfaisance».

Un membre propose de n'entamer l'examen des propositions qui visent à élargir le champ d'application de l'article 12 qu'après que le ministre aura fourni une note d'information. D'après l'intervenant, l'on se trouve ici devant un élargissement des exonérations et devant des matières qui

communautaire dimensie kunnen vertonen. Hij verzoekt de minister aan de Commissie een informatie nota mee te delen over de juridische, institutionele en budgettaire aspecten die het wetsvoorstel van de heer Weyts c.s. meebrengt.

De minister meent echter dat een aantal punten van het voorstel-Weyts nu reeds behandeld kunnen worden. Volgens hem zitten er aan dit voorstel een aantal positieve kanten.

In de eerste plaats poogt dit voorstel een antwoord te geven op de vraag of het inderdaad zo is dat een goed niets opbrengt. Het bepaalt uitdrukkelijk dat het goed geen inkomsten mag opbrengen. Dat betekent dat er niet alleen geen huurprijs voor dat goed is overeengekomen, maar dat men ook de aan de eigendom verbonden kosten niet kan aanrekenen. Uit dat oogpunt betekent de tekst een stap vooruit. In een recente nota heeft het belastingbestuur meegedeeld dit punt van het voorstel van de heer Weyts in de wet te willen opnemen, omdat de huidige jurisprudentie ervan uitgaat dat de aan de eigendom verbonden kosten door de bewoner worden terugbetaald zonder dat er sprake is van vrijstelling.

Zoals de minister wil hetzelfde lid een duidelijker omschrijving van de voorwaarden waaronder de vrijstelling wordt toegestaan.

De minister deelt mee dat artikel 2 van het voorstel-Weyts volledig samenvalt met wat hij nastreeft. Het spreekt immers terecht van «de belastingplichtige of de bewoner». Wat hier wordt geëist, is niet alleen dat er voor dat goed geen huur wordt betaald, maar ook dat bij de bestemming geen winstoogmerk wordt nagestreefd. Belangrijk is dus dat men geen winst wil maken bij het nastreven van het doel. Het is dus duidelijk dat handelsvennootschappen worden uitgesloten.

De minister bevestigt dat die begrippen opgenomen kunnen worden in de tekst van het voorstel-Erdman c.s. Het is dan voldoende de aanhef van het artikel aan te passen.

De Commissie beslist unaniem artikel 12, § 1, nog tweemaal te amenderen. Het eerste amendement strekt ertoe na de woorden «of delen van onroerende goederen» in te voegen de woorden «die geen inkomsten opbrengen». Het tweede voegt na de woorden «een belastingplichtige» de woorden «of een bewoner».

Een lid vraagt of het niet beter zou zijn in de Nederlandse tekst te spreken van «de gebruiker» in plaats van «de bewoner».

De minister antwoordt dat het W.I.B. thans het woord «bewoner» gebruikt.

Een ander lid is van oordeel dat in dat geval het woord «bewoner» dient te worden behouden.

peuvent toucher, le cas échéant, à des aspects régionaux et communautaires. Il demande au ministre de communiquer à la commission une note informative sur les aspects à la fois juridiques, institutionnels et budgétaires qui découlent de l'élargissement tel que le proposent M. Weyts et consorts.

Le ministre estime toutefois qu'à ce stade, certains points de la proposition de loi de M. Weyts peuvent déjà être examinés. Il croit que cette proposition a plusieurs vertus.

La première est que la proposition tend à répondre à des questions quant à la réelle improductivité du bien. La proposition tend à inscrire explicitement que le bien doit être improductif de revenus. Cela veut dire non seulement que l'on ne peut pas convenir d'un loyer pour ce bien, mais aussi que l'on ne peut pas obtenir un remboursement des frais de propriété. Sur ce point, le texte constitue une amélioration. Dans une note récente, l'Administration a exprimé son souhait de voir reprendre ce point proposé par M. Weyts, la jurisprudence actuelle admettant le remboursement des frais de propriété par l'occupant sans bénéfice de l'exonération.

Le même membre partage le souhait du ministre sur ce point pour définir au mieux les conditions dans lesquelles l'exonération est accordée.

Le ministre déclare que l'article 2 de la proposition Weyts répond à son souhait. À juste titre, il utilise les mots «contribuable» et «occupant». Ce qui est requis, c'est, non seulement qu'aucun loyer ne soit perçu, mais aussi, que l'affectation ait lieu dans un but non lucratif. Il est donc important que le but poursuivi le soit sans recherche de profit. Cela, afin d'exclure clairement les sociétés commerciales.

Le ministre confirme qu'il y aurait moyen d'insérer ces notions dans le texte de la proposition de M. Erdman et consorts. Il suffirait de modifier le début de l'article.

La commission décide à l'unanimité de procéder ainsi: à l'article 12, § 1er, sont apportés deux autres amendements. Le premier tend à insérer les mots «qui ne produisent pas de revenus» après les mots «... parties de biens immobiliers», et le deuxième à insérer les mots «ou un occupant» après les mots «un contribuable».

Un membre demande s'il ne serait pas préférable d'employer, dans le texte néerlandais, le mot «gebruiker» au lieu du mot «bewoner».

Le ministre répond que le terme «occupant» est celui qui est employé actuellement dans le C.I.R.

Un autre membre estime que, dans ce cas, il faut maintenir le mot «bewoner».

V. STEMMINGEN

Het amendement van mevrouw Milquet werd ingetrokken.

De Commissie gaat ervan uit dat de aanpassingen van de Franse tekst aan de bestaande terminologie een technische correctie zijn die geen stemming vereisen.

De minister vraagt de Commissie het opschrift van het voorstel te wijzigen teneinde het meer in overeenstemming te brengen met de inhoud ervan.

Hij stelt de volgende wijzigingen voor:

De woorden «tot opheffing van de onroerende voorheffing» worden vervangen door de woorden «houdende vrijstelling van het kadastraal inkomen» en de woorden «voor de niet-confessionele gemeenschap» worden vervangen door de woorden «voor het openbaar uitoefenen van de vrijzinnige morele dienstverlening».

De Commissie stemt eenparig in met de nieuwe formulering van het opschrift zoals hierboven voorgesteld.

De twee mondelinge amendementen die ertoe strekken twee bepalingen uit het wetsvoorstel Weyts c.s. over te nemen, namelijk het tussenvoegen in de aanhef respectievelijk van de woorden «die geen inkomsten opbrengen en» en de woorden «of een bewoner», worden eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Het mondeling amendement dat beoogt de woorden «het uitoefenen van een openbare eredienst, voor de vrijzinnige morele dienstverlening, ...» te vervangen door de woorden «het openbaar uitoefenen van een eredienst of van de vrijzinnige morele dienstverlening, ...» wordt aangenomen met 7 tegen 3 stemmen.

Het voorgestelde amendement om het woord «godshuizen» te vervangen door het woord «rusthuizen» wordt eenparig aangenomen door de 10 aanwezige leden.

Het aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt aangenomen met 7 tegen 3 stemmen.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 10 aanwezige leden.

De Rapporteur,
Guy MOENS.

De Voorzitter,
Paul HATRY.

V. VOTES

L'amendement de Mme Milquet est retiré.

La Commission considère que l'adaptation du texte français à la terminologie existante constitue une correction technique qui ne nécessite pas un vote.

Le ministre demande à la Commission de changer l'intitulé de la proposition afin de le faire correspondre davantage au contenu de celle-ci.

Il propose les modifications suivantes:

Les mots «abrogeant le précompte immobilier» sont remplacés par les mots «portant exonération du revenu cadastral» et les mots «pour la communauté non confessionnelle» par les mots «pour l'exercice public de l'assistance morale laïque».

La Commission se rallie à l'unanimité à la nouvelle formulation de l'intitulé proposée ci-dessus.

Les deux amendements oraux qui tendent à reprendre deux dispositions de la proposition de M. Weyts et consorts, notamment l'insertion des mots «qui ne produisent pas de revenus et» et des mots «ou un occupant», sont adoptés à l'unanimité des 11 membres présents.

L'amendement oral qui vise à remplacer les mots «soit à l'exercice d'un culte public, soit à l'assistance morale laïque» par les mots «à l'exercice public d'un culte ou de l'assistance morale laïque» est adopté par 7 voix contre 3.

L'amendement qui propose de remplacer le mot «hospices» par les mots «maisons de repos» est adopté à l'unanimité des 10 membres présents.

La proposition de loi ainsi amendée a été adoptée par 7 voix contre 3.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 10 membres présents.

Le Rapporteur,
Guy MOENS.

Le Président,
Paul HATRY.